

Diarienummer
KSN-2017-1596

Kommunfullmäktige

Revidering av Arbetsmarknadspolitiskt program

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik enligt ärendets **bilaga 1**.

Anmäls att kommunstyrelsen för egen del beslutat

att anta handlingsplan för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik enligt ärendets **bilaga 2**.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt, Therez Olsson, Rikard Steinholtz (alla M), Mohamad Hassan (L), Stefan Hanna (C) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig till förmån för bifall till egna yrkanden och avger reservation enligt **bilaga A**.

Simon Alm (SD) reserverar sig till förmån för bifall till egna yrkanden och avger skriftlig reservation enligt **bilaga B**.

Vid avgörandet deltagande

Marlene Burwick (S), Maria Gardfjell (MP), Fredrik Ahlstedt (M), Erik Pelling (S), Caroline Hoffstedt (S), Ulrik Wärnsberg (S), Eva Christiernin (S), Rickard Malmström (MP), Hanna Mörck (V), Therez Olsson (M), Rikard Steinholtz (M), Mohamad Hassan (L), Stefan Hanna (C), Jonas Segersam (KD), Simon Alm (SD).

Uppsala 29 november 2017

Marlene Burwick/Ingela Persson

Ärendet

Kommunfullmäktige gav i Mål och budget för 2016 arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att revidera det arbetsmarknadspolitiska programmet. Arbetsmarknadsnämnden godkände i februari 2017 ett förslag till program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik för antagande i fullmäktige, **bilaga 3**. Nämnden föreslog samtidigt kommunstyrelsen att i samverkan med berörda nämnder upprätta en handlingsplan kopplad till det nya programmet.

I arbetsmarknadsnämndens beslut **reserverade** sig ledamöterna för (C), (L), (KD) och (M) och lämnade särskilda yttranden till beslutet.

Kommunledningskontoret har i beredningen av ärendet till kommunstyrelsen tagit fram ett förslag till handlingsplan och genomfört en remisskonferens som behandlade förslaget till program och plan.

Programmet beskriver hur kommunens arbetsmarknadspolitik ska stärkas och utvecklas. Kommunstyrelsens handlingsplan ska stärka genomförandet av programmet genom att konkretisera prioriterade åtgärder, ansvarsfördelning och uppföljning.

Beredning

Förslaget till program för kommunens arbetsmarknadspolitik har tagits fram i samverkan mellan omsorgs-, utbildnings-, äldre- och stadsbyggnadsförvaltningen samt kommunledningskontoret. De kommunala bolagens verkställande direktörer har informerats i beredningen. Förslaget till handlingsplan har tagits fram av kommunledningskontoret i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. Barn- och jämställdhetsperspektivet har beaktats i beredningen.

Kommunledningskontoret har inom ramen för beredningen till kommunstyrelsen inhämtat synpunkter på förslagen till program och handlingsplan vid en remisskonferens i juni 2017 dit samtliga nämndpresidier, förvaltningsdirektörer, VD:ar och styrelseordföranden för kommunala bolag samt representanter för fackliga organisationer var inbjudna.

Med utgångspunkt i de synpunkter som kom fram vid remisskonferensen har arbetsmarknadsnämndens förslag till program reviderats något. Större delen av synpunkterna har omhändertagits som åtgärder i handlingsplanen i syfte att konkretisera och prioritera ambitionerna i programmet. I det reviderade förslaget till program har hållbarhetsperspektivet förstärkts och förtydliganden gjorts i målformuleringar och målbeskrivningar.

Föredragning

Det program som nu revideras antogs år 2010. En av utgångspunkterna för omarbetningen har varit att majoriteten av de arbetslösa tillhör grupper som är missgynnade och utsatta på arbetsmarknaden och dessa grupper tenderar att växa. Till dessa grupper hör exempelvis personer med endast förgymnasial utbildning och utomeuropeiskt födda. Förslaget till program i **bilaga 2** riktar sig till dessa målgrupper. Det finns samtidigt yrken där det råder brist på arbetskraft varför stöd behövs för att kunna matcha efterfrågan på kompetens.

Det övergripande ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiken ligger på staten. Kommunens roll är endast kompletterande. Samtidigt är kommunen ansvarig för att alla invånare har en skälig levnadsnivå.

I arbetet med att utveckla en hållbar och aktiv arbetsmarknadspolitik har därför följande fyra områden identifierats: stöd till egen försörjning, stöd utifrån individens förutsättningar och behov, kompetensförsörjning samt Uppsala kommuns arbetsgivaransvar

För varje område har ett mål formulerats i programmet. De beaktar särskilt att kommunens insatser och service ska ges på likvärdiga villkor till kvinnor, män och personer av andra kön.

Programmet för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik beskriver den politiska strategin, det vill säga sätter ramarna för och prioriterar hur kommunens arbetsmarknadspolitik ska stärkas och utvecklas. Programmet gäller för samtliga nämnder och bolagsstyrelser, där inget annat anges. Programmet gäller till och med år 2022. Uppföljning av programmet sker inom ramen för ordinarie uppföljningsprocesser av Mål- och budget, verksamhetsplaner, affärsplaner samt genom den årliga programuppföljningen.

För att stärka programmets genomförande föreslås kommunstyrelsen anta en handlingsplan, **bilaga 3**. Handlingsplanen är ett verktyg för att tydliggöra och samlat planera för de insatser som ska ske inom det arbetsmarknadspolitiska området. Handlingsplanen konkretiserar åtgärder, ansvarsfördelning och uppföljning och fungerar som underlag till Mål och budget samt för nämndernas verksamhetsplaner och bolagsstyrelsernas affärsplaner.

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för att stödja övriga nämnder och bolagsstyrelser i arbetet enligt handlingsplanen. Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av arbetet till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen följer årligen upp handlingsplanen och reviderar handlingsplanen vid behov.

Ekonomiska konsekvenser

Åtgärder under 2018 ska rymmas inom ram. En ambitionshöjning inom arbetsmarknadspolitiken kan innebära ökade kostnader för kommande år. Detta ska beaktas i kommunens ordinarie mål- och budgetprocess samt nämnders och bolagsstyrelsernas kommande verksamhetsplaneringar.

Bilaga A

Revidering av Arbetsmarknadspolitiskt program

Reservation

M, L, C och KD

Vi saknar tydliga arbetsmarknadsåtgärder i kommunens arbetsmarknadspolitiska program som på sikt ska leda till minskad arbetslöshet, minskat utanförskap, minskat ekonomiskt bistånd och ökad sysselsättning.

Det är viktigt med tydliga mätbara mål, särskilda åtgärder och riktade insatser för att öka sysselsättningen bland de utsatta grupperna som har hamnat i långtidsarbetslöshet och bidragsberoende. Kommunens arbetsmarknadspolitik ska bland annat syfta till att människor ska lämna bidragsberoende för egenförsörjning.

Då det är många nyanlända som avslutar sin etableringstid i närstående framtid och då kan komma att återfinnas hos kommunens arbetsmarknadsnämnd bör det arbetsmarknadspolitiska programmet revideras redan 2019.

Med anledning av ovan yrkade Alliansen:

att det arbetsmarknadspolitiska programmet revideras 2019

att under stycket "Kompetensförsörjning" stryka stycket från "Detta gäller inte minst inom..." till "...program på gymnasiet."

att stryka stycket "*Kommunen ska verka för att de företag som utför tjänster åt kommunen erbjuder praktikplatser för utsatta och missgynnade grupper. Det kan ske genom att ställa sociala krav i kommunens upphandlingar.*" och ersätta med "*Kommunen ska villkora tjänsteupphandlingar med inslag av arbetsmarknadsinsatser för långtidsarbetslösa.*"

samt att komplettera det arbetsmarknadspolitiskaprogrammet med:

att kommunen ska arbeta tillsammans med kompletterande aktörer för att nå en mångfald i våra arbetsmarknadsinsatser och i förlängningen stötta fler till egen försörjning.

att kommunen samarbetar med det lokala näringslivet för att utveckla yrkesutbildningar som matchar den arbetsmarknadens behov.

att kommunen ska kunna erbjuda många vägar till egen försörjning för dem som faller inom ramen för kommunala aktivitetsansvaret. Kommunen ska ha en tydlig roll i att följa upp de ungdomar som varken jobbar eller studerar.

att praktikplatser inom kommunen och så kallade välfärdsanställningar eller andra arbetsmarknadsinsatser i första hand riktas till personer som antingen finns inom kommunala

aktivitetsansvaret, inom ekonomiskt bistånd eller som är i behov av stöd på grund av en funktionsnedsättning.

att kommunens behov av platser för prioriterade grupper för praktik, arbetsrehabilitering, social rehabilitering samt sysselsättning enligt socialtjänstlagen, ska där så är lämpligt, tillgodoses inom kommunens bolag, nämnder och styrelser samt i övrig kommunfinansierad verksamhet. Riktmärket är minst en praktikant från målgruppen per 30 medarbetare.

att yrkesutbildningarna utformas ihop med SFI för att fler nyanlända ska få en yrkesutbildning i kombination med SFI-utbildningen.

att de riktlinjer som tagits fram i Arbetsmarknadsnämnden om sociala företag inkluderas i det arbetsmarknadspolitiska programmet.

att Studie- och yrkesvägledningen utformas till att även se till individens egna önskemål och förutsättningar samt stötta individen i att förstå vilken utbildning som passar hen bäst utifrån detta, i kombination med kunskap om arbetsmarknaden.

Fredrik Ahlstedt (M)
Mohamad Hassan (L)
Stefan Hanna (C)
Jonas Segersam (KD)

Bilaga B

Arbetsmarknadspolitiskt program

Reservation (SD)

Ett normkritiskt förhållningssätt kan ha helt olika betydelse beroende på vem som avgör vad som är norm och vad som inte är norm. Det finns även en rad normer som är av godo. Exempelvis finns en norm om att det är olämpligt med dömda pedofiler i förskoleverksamhet. Det finns en norm om att man ska behandla kvinnor och män likvärdigt. Ska kommunen börja arbeta för att gå emot sådana normer? Vilka normer som avses "kritiseras" är högst oklart och behöver förtydligas.

Det är djupt oseriöst om "normkritiskt förhållningssätt" i praktiken ska tillämpas såsom befintlig ledning av kommunen upplever att begreppet för stunden ska tolkas som.

Vidare fastslås i dokumentet att invandring "är en tillgång", vilket är falskt. Invandring kan vara en tillgång beroende på en rad faktorer. Enklarest faller påståendet genom att konstatera att det inom alla grupper finns en varierande andel nettomottagare av transfereringar. Det kan orimligen räknas som en tillgång att netto få mer förmåner än vad man tillför. Invandring kan vara en tillgång, men det är helt avgörande hur invandringens sammansättning är och de förutsättningar de möts av. Det är således en väsentlig skillnad mellan "kan vara" och "är".

Så här skriver man i Region Uppsalas årsredovisning för år 2016:

Ökad invandring

75-80 procent av befolkningsökningen förklaras av ökad invandring. Detta erbjuder möjligheter vad gäller framtida kompetensförsörjning, under förutsättning att mottagandet effektiviseras och de nyanlända snabbt får rätt utbildning och blir anställningsbara. Misslyckas detta, skapas dock en grogrund för social oro och splittring av samhället.

Region Uppsalas förhållningssätt är nyanserat och professionellt, vilket är en linje som i det fallet hade stöd hos samtliga partier. På samma sätt ska även Uppsala kommun hantera invandringsfrågan i avseendet.

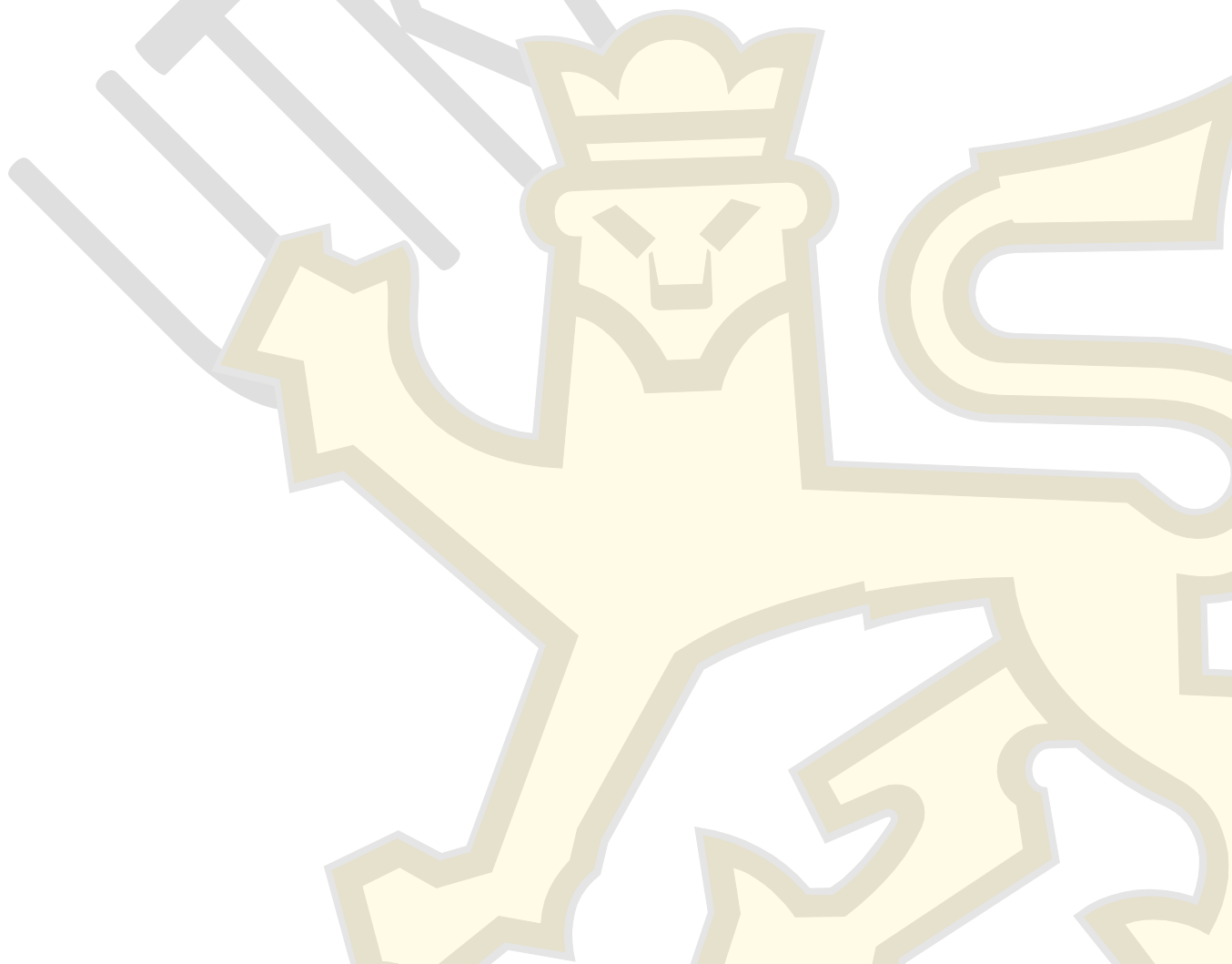
SD yrkar:

att ärendet i första hand återremitteras för att innebörden i begreppet "normkritiskt förhållningssätt" ska förtydligas samt att även skrivningar om invandring nyanseras
att ärendet i andra hand avslås

Simon Alm (SD)

Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik 2018-2022

Ett aktiverande dokument som kommunfullmäktige fattade beslut om
2017-xx-xx

Inledning

Uppsala kommun står bakom de 17 globala utvecklingsmål och Agenda 2030 som beslutades av FN i september 2015. Utvecklingsmålen innebär en tydlig viljeriktning som syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Att få möjlighet att utbilda sig, arbeta och att kunna uppbära en egen försörjning är mycket viktiga delar i uppfyllande av de globala målen och strävan mot ett hållbart samhälle.

Det övergripande ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiken ligger på staten. Kommunernas roll är kompletterande. Kommunerna är ansvariga för att alla invånare har en skälig levnadsnivå. En aktiv arbetsmarknadspolitik innebär nära samverkan med arbetsförmedlingen och andra samhällsaktörer på såväl nationell, regional som lokal nivå. Det krävs också att kommunen investerar i välfärden, exempelvis i bostäder och infrastruktur, vilket dessutom skapar arbetstillfällen.

En väl fungerande arbetsmarknad präglas av hög sysselsättning och låg arbetslöshet. För att möta de krav som en föränderlig arbetsmarknad ställer är det viktigt att ta tillvara arbetskraftens potential bland kvinnor, män och personer med annan könsidentitet och/eller annat könsuttryck. Detta kan ske genom exempelvis matchning, utbildning och andra insatser. Samtidigt ska goda arbetsvillkor skapas och upprätthållas för att ge ett hållbart arbetsliv.

Kommunens stöd till vuxnas lärande har som mål att möta den vuxne invånarens behov av lärande i ett livslångt perspektiv, med möjligheter till omskolning för att tillgodose arbetslivets och samhällets krav på ökad kompetens. Vuxenutbildningen ska också bidra till en god livskvalitet och personlig utveckling för den enskilde. I ett demokratiskt samhälle har utbildning för barn och unga, såväl som vuxnas lärande, en central uppgift att ge ökade förutsättningar för delaktighet. Inte minst har vuxenutbildningen en viktig roll för att stärka delaktigheten genom att erbjuda utbildning i svenska för invandrare.

Uppsalas förutsättningar

Uppsala ingår i en expansiv arbetsmarknadsregion med närhet till Arlanda och har en låg arbetslöshet i jämförelse med riket. Här finns ett brett utbud av arbetskraft och kompetens som lockar såväl enskilda individer som företag. Inom flera yrken är behovet av arbetskraft stort. Samtidigt finns det grupper som har svårt att komma in på arbetsmarknaden.

Majoriteten av de arbetslösa tillhör grupper som är missgynnade och utsatta på arbetsmarknaden och dessa grupper tenderar att växa. Till dessa grupper hör personer med endast förgymnasial utbildning, utomeuropeiskt födda och personer som har en funktionsnedsättning eller psykisk ohälsa som medför nedsatt arbetsförmåga. Det ska poängteras att alla individer i dessa grupper inte har svårt att få arbete.

Många nyanlända har kommit till Uppsala. Dessa personer är en tillgång för kommunen med tanke på behoven på arbetsmarknaden och den demografiska utvecklingen. Det ställer krav på att Uppsala har ett välutvecklat mottagande som bidrar till en snabb och bra etablering på arbetsmarknaden.

Omfattning

Programmet för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik är ett aktiverande dokument som sätter ramarna för och prioriterar hur kommunens arbetsmarknadspolitik ska stärkas och utvecklas. Programmet gäller alla nämnder och bolagsstyrelser, där inget annat anges.

Programmet ska fungera som underlag till Mål och budget samt för nämndernas verksamhetsplaner och bolagsstyrelsernas affärsplaner. Programmet definierar övergripande mål. Kommunstyrelsen har konkretiserat målen i en kompletterande handlingsplan som definierar prioriterade åtgärder.

Det är de missgynnade och utsatta grupperna på arbetsmarknaden som är målgrupp för programmet. I arbetet med att utveckla en hållbar och aktiv arbetsmarknadspolitik har fyra utvecklingsområden identifierats.

- Stöd till egen försörjning
- Stöd utifrån individens förutsättningar och behov
- Kompetensförsörjning
- Uppsala kommuns arbetsgivaransvar

För varje område har ett mål formulerats. Samtliga mål förutsätter samverkan såväl internt i kommunen som med externa aktörer för att uppnå önskade resultat.

1. Egen försörjning

Mål: Uppsala kommun ska möjliggöra för fler kvinnor, män och personer med annan könsidentitet och/eller annat könsuttryck att försörja sig via utbildning, egen anställning eller företagande.

Sambanden mellan arbetslöshet och ohälsa är väl belagda i en rad studier. Att kunna försörja sig själv genom arbete ger möjligheter till ett bättre liv på många sätt. Att ha en meningsfull sysselsättning och möjligheter till arbete är centralt för människors välmående. En aktiv arbetsmarknadspolitik ger större förutsättningar för människor att nå en egen försörjning och därmed ökad makt att påverka sitt eget liv.

Att fler kommer i utbildning, anställning eller företagande och att fler får möjlighet till arbete genom arbetsmarknads- och arbetsrehabiliteringsinsatser förbättrar delaktigheten i samhällslivet. Insatserna bör utformas med utgångspunkten att individens förutsättningar att

få och behålla en egen försörjning stärks.

För att skapa förutsättningar för människor att nå egen försörjning behöver kontakter med näringsliv, offentlig sektor, universiteten och det civila samhället utvecklas. Kommunen bör säkerställa att olika statliga anställningsstöd används och prövas. Detta för att nå ett effektivt resursutnyttjande och få influenser som leder till utveckling.

2. Stöd utifrån individens förutsättningar och behov

Mål: Uppsala kommun ska vidga valmöjligheterna för kvinnor, män och personer med annan könsidentitet och/eller annat könsuttryck när det gäller utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser.

Avgörande för att insatser ska bli verkningsfulla är att hänsyn tas till olika individers förutsättningar, intressen och behov på ett likvärdigt sätt. Individen ska kunna kombinera arbetsmarknadsinsatser med utbildningsinsatser och dessa ska ha en flexibel utformning. För de som står utanför den reguljära arbetsmarknaden kan sociala företag erbjuda en möjlighet till arbetsträning/rehabilitering och sysselsättning.

Studie- och yrkesvägledning ska stödja individen att göra välgrundade val genom livet. Redan i grundskola och gymnasium är det centralt att studie- och yrkesvägledningen har en tydlig och integrerad roll i undervisningen för att ge eleverna kunskap om arbetsmarknaden såväl i dag som i framtiden. Målet är att flickor, pojkar och personer med annan könsidentitet och/eller annat könsuttryck får vidgade yrkesperspektiv och undviker felval eller val utifrån könsstereotypa mönster.

Yrkesinriktade utbildningar bör uppmärksammas i högre grad utifrån arbetsmarknadens stora behov. Särskilt riktade insatser ska göras såväl inom grundskola och gymnasieskola som inom vuxenutbildning för att locka fler elever till praktiska utbildningar.

För ungdomar, som inte fyllt 20 år och som inte har en gymnasieutbildning, har kommunen skyldigheter genom det kommunala aktivitetsansvaret. Det innebär att löpande ha kunskap om hur ungdomarna är sysselsatta och erbjuda lämpliga åtgärder. Åtgärderna ska i första hand syfta till att motivera den enskilde att påbörja eller återuppta studier. Motsvarande insatser ska också göras för de ungdomar (20-24 år) som varken arbetar eller studerar.

3. Kompetensförsörjning

Mål: Vuxenutbildningen ska tillgodose samhällets behov av tillgång på utbildad arbetskraft.

Vuxenutbildningen ska bidra till att försörja näringsliv och offentlig verksamhet med utbildad arbetskraft samt stimulera till företagande och vidare studier för kvinnor, män och personer med annan könsidentitet och/eller annat könsuttryck. Efterfrågan inom vissa yrkeskategorier är mycket stor. Detta gäller inte minst inom vård- och omsorgssektorn, där

rekryteringsbehovet är stort såväl inom kommunen som hos övriga aktörer. Ett utökat utbud av yrkesutbildningar för vuxna behövs för att kompensera för det faktum att många ungdomar väljer teoretiska program på gymnasiet. Att utveckla förutsättningar för nya yrkesutbildningar är också viktigt för att skapa goda möjligheter till ett livslångt lärande. Förutsättningar för yrkeshögskoleutbildningar behöver förbättras till exempel genom regional samverkan och samarbete med Uppsalas båda universitet. Det bidrar till fler valmöjligheter för individer att välja en yrkesväg anpassad till arbetsmarknaden.

Ett brett kursutbud med möjlighet att läsa på flexibla tider i olika studieformer ger ökade valmöjligheter för individer att kombinera studier med familj och arbete.

Uppsala kommuns arbetsgivaransvar

Mål: Uppsala kommun är den största arbetsgivaren i regionen. Det innebär att vi ska vara förebild som arbetsgivare i vår region när det gäller att skapa en inkluderande arbetsmarknad.

På kort sikt ska kommunen vara en aktör som deltar aktivt och regelbundet i riktade arbetsmarknadssatsningar som syftar till att ge missgynnade och utsatta grupper en anknytning till arbetsmarknaden. Det kan exempelvis handla om olika former av praktik eller andra arbetsmarknadsinsatser som kräver handledning. Det innebär att alla förvaltningar och bolag ska uppdras att erbjuda detta, men anpassat efter sina möjligheter att ge meningsfulla arbetsuppgifter. Uppsala kommun ska för såväl arbetsgivare som praktikant erbjuda praktik med kvalitet som ökar deltagarens möjligheter till etablering på arbetsmarknaden. Praktikplatser bör fördelas på ett sätt så att platsen som erbjuds inte styrs av traditionella könsbundna mönster.

Att antalet äldre och yngre invånare ökar genererar ett ökat och ändrat servicebehov. Uppsala kommun behöver agera innovativt i hur vi ska klara kompetensförsörjningen inom vår egen verksamhet. Ett exempel kan vara kommunens satsning på feriejobb som ger ungdomar utan nätverk en inblick i yrkeslivet. Ett annat exempel är yrkesinriktad utbildning i svenska för invandrare. Med ett jämställdhetsperspektiv på insatser ökar också tillgången på arbetskraft, till exempel män som kan arbeta inom vård och omsorg.

För att klara det långsiktiga kompetensbehovet behöver kommunen utveckla arbeten som inte kräver lång yrkeserfarenhet eller högre utbildning. Vidare behöver kommunen utveckla metoder som synliggör den potential människor har, snarare än att slentrianmässigt ställa upp kompetenskrav som utesluter människor som inte svarar mot en ofreflekterad norm för hur en medarbetare ska vara och fungera. För att vara en förebild som arbetsgivare ska kommunen utveckla ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt.

Ansvar, uppföljning och revidering av programmet

Programmet gäller för samtliga nämnder och bolagsstyrelser, där inget annat anges. Arbetsmarknadsnämnden är ansvarig för programmet och har därmed det övergripande

ansvaret för genomförande, uppföljning och utvärdering av programmet. För att säkerställa genomförande och kunna bedöma om målen i programmet uppnåtts har en handlingsplan tagits fram av Kommunsstyrelsen. I handlingsplanen har målen konkretiserats i åtgärder och där anges också vilka nämnder och bolagsstyrelser som särskilt ansvarar för att arbeta med åtgärderna. Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för att stödja övriga nämnder och bolagsstyrelser i arbetet. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning och reviderar handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Programmets giltighet sträcker sig under perioden 2018-2022. Programmet revideras 2022 eller vid behov.

Relaterade dokument

Handlingsplan för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik (efter upprättande)

Mål och budget

Hållbarhetspolicy

Riktlinje för sociala företag

Riktlinje för Uppsala kommuns normkritiska arbete för ökad jämställdhet enligt CEMR

Näringslivsprogrammet

Landsbygdsprogrammet

Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun

Överenskommelse om samverkan med arbetsförmedlingen på lokal nivå (kompletteras med dnr)

Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län – Ett gott liv i en nyskapande kunskapsregion med internationell lyskraft

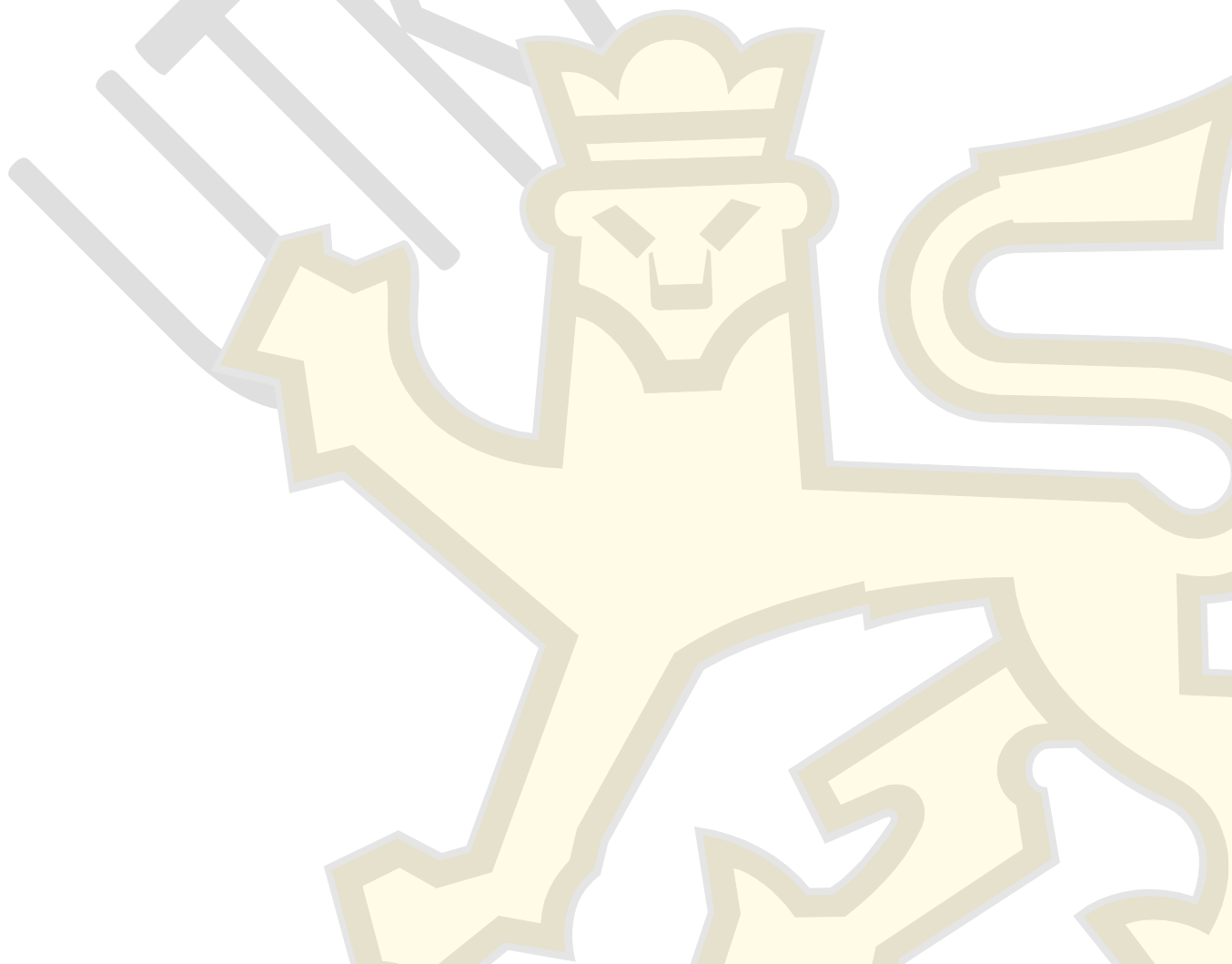
Nationella strategin för hållbar regional tillväxt och starkt attraktionskraft 2015-2020

Europa 2020- EUs strategi för smart och hållbar tillväxt för alla

Aktivitetsplan- Uppsala en utvecklingskommun för romsk inkludering 2016-2016

Handlingsplan för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik 2018–2022

Ett aktiverande dokument som kommunstyrelsen fattade beslut om
2017-xx-xx

Inledning

Kommunfullmäktige antog ett program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik för att sätta ramarna för och prioritera hur kommunens arbetsmarknadspolitik ska stärkas och utvecklas. Programmet gäller alla nämnder och bolagsstyrelser, där inget annat anges.

Denna handlingsplan är ett verktyg för att tydliggöra och samlat planera för de insatser som ska ske inom arbetsmarknadspolitikens område. Handlingsplanen konkretiserar åtgärder och fungerar som underlag till Mål och budget samt för nämndernas verksamhetsplaner och bolagsstyrelsernas affärsplaner.

I arbetet med att utveckla en hållbar och aktiv arbetsmarknadspolitik har fyra områden identifierats.

- Stöd till egen försörjning
- Stöd utifrån individens förutsättningar och behov
- Kompetensförsörjning
- Uppsala kommuns arbetsgivaransvar

Syfte

Syftet med handlingsplanen är att kommunstyrelsen avser att säkra genomslag av den politiska inriktningen i programmet för arbetsmarknadspolitiken samt att konkretisera prioriterade åtgärder, ansvarsfördelning och uppföljning.

Ansvar och uppföljning

Ansvar för genomförande av åtgärder framgår av tabellerna nedan. Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för att stödja övriga nämnder och bolagsstyrelser i arbetet. Ansvariga nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen följer årligen upp handlingsplanen i ordinarie programuppföljning och reviderar handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Handlingsplanens giltighet sträcker sig under perioden 2018-2022. Programmet revideras 2022 eller vid behov.

1. Egen försörjning

Mål: Uppsala kommun ska möjliggöra för fler kvinnor, män och personer med annan könsidentitet och/eller annat könsuttryck att försörja sig via utbildning, egen anställning eller företagande.

Åtgärder	Huvudansvarig för åtgärd	Andra berörda aktörer	Tidplan för genomförande
Kommunen ska erbjuda stöd och möjligheter för missgynnade och utsatta grupper att erhålla gymnasieexamen.	AMN, UBN		Pågår kontinuerligt
Kommunen ska verka för att de företag som utför tjänster åt kommunen erbjuder praktikplatser för utsatta och missgynnade grupper. Det kan ske genom att ställa sociala krav i kommunens upphandlingar.	KS		Pågår kontinuerligt
Säkerställa att olika statliga anställningsstöd används och provas.	AMN, KS		Pågår kontinuerligt
Utreda vad kommunen kan göra för att långsiktigt stödja individer att få och behålla en egen hållbar försörjning.	AMN	UBN, SCN, KTN	2019 utreda, därefter genomföra.
Utreda kommunens möjligheter att bidra i arbetet med validering av kunskap bl.a. för att ta tillvara nyanländas kompetens.	AMN, KS		2018-2022
Satsningar ska göras för att fler utomeuropeiskt födda kvinnor deltar i kommunens insatser.	AMN		2018
Utveckla samarbete med näringsliv, offentlig sektor, universitetet och det civila samhället samt inom Uppsala kommun.	AMN, KS	Alla	Pågår kontinuerligt

I samverkan med Arbetsförmedlingen erbjuda långtidsarbetslösa med försörjningsstöd nya vägar för att hitta ett arbete.	AMN och bolagen		2018
Öka samordningen för att förkorta den tid det tar för nyanlända att få egen försörjning.	AMN		2018

2. Stöd utifrån individens förutsättningar och behov

Mål: Uppsala kommun ska vidga valmöjligheterna för kvinnor, män och personer med annan könsidentitet och/eller annat könsuttryck när det gäller utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser.

Åtgärder	Huvudansvarig för åtgärd	Andra berörda aktörer	Tidplan för genomförande
Arbetsmarknadsinsatser och utbildningsinsatser ska utformas på ett flexibelt sätt så att dessa ska kunna kombineras.	AMN		Pågår kontinuerligt
Utbildningar ska erbjudas på flexibla tider och i olika studieformer för att öka förutsättningarna att kombinera studier med familj och arbete.	AMN		Pågår kontinuerligt
Erbjuda nyanlända möjlighet att kombinera praktik, språkträning och utbildning.	AMN	Alla	Pågår kontinuerligt
Skapa individuella möjligheter att arbeta deltid. Genomförs genom KS uppdrag att planera och förbereda införande av ny modell för tjänstledighet på deltid.	KS	Alla	2018-2020
Identifiera eventuella hinder som motverkar möjlighet för individer att delta i arbetsmarknadsinsatser eller utbildningsinsatser.	AMN		2018

Lyfta förebilder och möjligheter i informationsmaterial till utbildningar och olika yrken.	AMN, UBN, KS		2019-2022
Information om utbildningar och arbetsmarknadsinsatser etc. ska ges på ett språk och i en form så att individen förstår.	AMN, UBN, KS		2019-2022
Kommunen ska regelbundet under hela året erbjuda lämpliga individuella åtgärder till de ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret.	UBN		Pågår kontinuerligt
Särskilt riktade insatser ska göras för att nå de som står långt ifrån arbetsmarknaden, exempelvis unga som varken arbetar eller studerar.	AMN, UBN		2018
Stärka studie- och yrkesvägledning såväl inom grundskola, gymnasium som inom vuxenutbildningen.	AMN, UBN		Pågår kontinuerligt
Säkerställ att studie- och yrkesvägledningen har tillgång till aktuell information om arbetsmarknadens behov och befintliga yrken inom kommunen.	AMN, UBN		Pågår kontinuerligt
Utveckla studie- och yrkesvägledningen genom ett normkritiskt förhållningssätt.	AMN, UBN	KS	2018

3. Kompetensförsörjning

Mål: Vuxenutbildningen ska tillgodose samhällets behov av tillgång på utbildad arbetskraft.

Åtgärder	Huvudansvarig för åtgärd	Andra berörda aktörer	Tidplan för genomförande
Regelbundet kartlägga behov av arbetskraft när det gäller bristyrken och säkerställa att informationen når berörda inom kommunen, tex vuxenutbildningen och studie- och yrkesvägledningen.	AMN		Pågår kontinuerligt
Utveckla nya yrkesutbildningar inom de områden där efterfrågan på arbetskraft är stor eller förväntas öka.	AMN		Pågår kontinuerligt
Se över möjligheterna till omskolning för att tillgodose arbetslivets och samhällets förändrade krav på kompetens.	AMN		2019-2022
Skapa nätverk för samverkan mellan gymnasiet och vuxenutbildningen.	AMN, UBN		2018
Skapa ett nätverk för yrkeshögskolan genom regional samverkan och samarbete med SLU och UU i syfte att utveckla förutsättningar för nya yrkeshögskoleutbildningar.	AMN		2019-2022

4. Uppsala kommuns arbetsgivaransvar

Mål: Uppsala kommun är den största arbetsgivaren i regionen. Det innebär att vi ska vara förebild som arbetsgivare i vår region när det gäller att skapa en inkluderande arbetsmarknad.

Åtgärder	Huvudansvarig för åtgärd	Andra berörda aktörer	Tidplan för genomförande
Upprätta kompetensförsörjningsplaner.	KS	Alla	Påbörjat, fortsätter 2018 och framåt
Kartlägga områden inom kommunen där det kan finnas behov av nya typer av tjänster.	KS	AMN	2020
Utveckla nya metoder för att definiera vilka kompetenskrav som bör ställas för en viss tjänst i syfte att undvika att ställa för höga eller oproportionerliga kompetenskrav.	KS	Alla	Pågår, fortsätter 2018 och framåt.
Kommunen ska marknadsföras som en inkluderande och attraktiv arbetsgivare, bl.a. via mässor och sociala medier.	KS		2019
Feriearbete och feriepraktik ska erbjudas strategiskt utifrån de områden där kommunen har ett stort framtida rekryteringsbehov.	AMN	UBN, KTN/Alla	Pågår kontinuerligt
Kommunen ska erbjuda praktikplatser i ökad omfattning.	Alla		2018–2022
Praktikplatser och feriearbeten ska fördelas på ett sätt så att platsen som erbjuds inte styrs av traditionella könsbundna mönster.	AMN, KS	Alla	2018-2022

Utreda möjligheterna för kommunen att inrätta en funktion för samordning av praktikplatser och administrativt stöd inom kommunen.	KS		Påbörjat, fortsätter 2018 och framåt.
Utreda möjligheten att införa ett ekonomiskt stöd för de kommunala arbetsplatser som tar emot nyanlända på praktik/nya anställningar.	KS		2018
Utreda möjligheterna att införa traineeprogram för nyanlända akademiker. (Avser ej AF:s traineejobb.)	KS		2018

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2017-02-23

Plats och tid: Arbetsmarknadsförvaltningen, Stationsgatan 12, klockan 13.00 – 15.50

Beslutande: Ulrik Wärnsberg (S), ordförande
 Tobias Smedberg (V), 1:e vice ordförande
 Ismail Kamil (L), 2:e vice ordförande
 Maria Gauffin Röjestål (S)
 Ardan Ghareh Chaie (S)
 Carolina Bringborn Anadol (M)
 Bekir Jusufbasic (M), fr o m §§ 24
 Per-Eric Rosén (MP)
 Kenny Jonsson (C)
 Torbjörn Aronson (KD)
 Oliver Björklund (MP)
 Tobias Hägglund (M) t o m § 23

Ersättare: Soraja Nadimpour (S)
 Beatriz Hedvåg (S)
 Tobias Hägglund (M)
 fr o m § 24
 Anita Ericsson (L)
 Anja Karinsdotter (V)

Övriga deltagare:

Lena Winterbom, direktör, Tuomo Niemelä, stabschef, Marcus Bystedt, controller, Ida Bylund Lindman, avdelningschef, Eva Hellstrand, strateg, Lars-Erik Sporrang, rektor, Monica Söderström, utvecklingschef, Erica Lundgren ekonomichef, Kjell-Åke Gårdh, strateg, Henrik Jansson, avdelningschef, Karin Bärve, strateg, Peder Jacobsson, strateg, Weronica Öhrt, strateg, Linda Helmer, strateg, Eva Egnell, strateg, Lena Hedin, HR-strateg, Sofia Tingåker, informatör, Anneli Sahlin, rektor, Mats Ljungkvist, enhetschef.

Utses att justera:

Torbjörn Aronson (KD)

Paragrafer: 21 - 32**Justeringens plats och tid:**

Arbetsmarknadsförvaltningen, Stationsgatan 12 den 3 mars 2017

Underskrifter:

 Ulrik Wärnsberg (S), ordförande

 Torbjörn Aronson (KD), justerare

 Ingela Åberg, sekreterare
ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har meddelats genom anslag på kommunens anslagstavla.

Organ:

Arbetsmarknadsnämnden

Datum:

2017-02-23

Sista dag att överklaga:

2017-03-27

Anslag sätts upp:

2017-03-06

Anslaget tas ner:

2017-03-28

Protokollet finns tillgängligt på:

www.uppsala.se och arbetsmarknadsförvaltningen, Stationsgatan 12

Underskrift:

 Ingela Åberg, sekreterare

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum: 2017-02-23

§ 25**Revidering av Arbetsmarknadspolitiskt program
AMN-2016-0228****Beslut**

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

- att** godkänna programmet för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik,
- att** föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att godkänna programmet,
- att** föreslå kommunstyrelsen att upprätta en handlingsplan i samverkan med berörda nämnder.

Reservationer

Ismail Kamil (L), Carolina Bringborn Anadol (M), Kenny Johnsson (C) och Torbjörn Aronson (KD) reserverar sig i särskilt yttrande i enlighet med bilaga 2.

Kenny Johnsson (C) reserverar sig i särskilt yttrande i enlighet med bilaga 3.

Sammanfattning

Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik beskriver den politiska strategin, sätter ramarna för och prioriterar hur kommunens arbetsmarknadspolitik ska stärkas och utvecklas. Programmet innehåller fyra målområden och ska fungera som underlag till Mål och budget samt för nämndernas verksamhetsplaner och bolagsstyrelsernas affärsplaner.

Programmet gäller i alla kommunens verksamheter och bolag. Kommunstyrelsen kommer att vara dokumentansvarig för programmet och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering.

Yrkanden

Carolina Bringborn Anadol (M) yrkar med instämmande av Ismail Kamil (L), Kenny Johnsson (C) och Torbjörn Aronson (KD) att programmet ska revideras senast 2019.

Ordföranden yrkar avslag på Carolina Bringborn Anadol (M), Ismail Kamil (L), Kenny Johnsson (C) och Torbjörn Aronson (KD) yrkande.

Beslutgång

Ordföranden ställer avslagsyrkandet mot yrkandet att programmet ska revideras senast 2019 och finner bifall till avslagsyrkandet.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse den 2 februari 2017.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

AMN, 23 februari, ärende 4.1, Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik

Särskilt yttrande

Vi saknar tydliga arbetsmarknadsåtgärder i kommunens arbetsmarknadspolitiska program som på sikt ska leda till minskad arbetslöshet, minskat utanförskap, minskat ekonomiskt bistånd och ökad sysselsättning.

Det är viktigt med tydliga mätbara mål, särskilda åtgärder och riktade insatser för att öka sysselsättningen bland de utsatta grupperna som har hamnat i långtidsarbetslöshet och bidragsberoende.

Att delar av vuxenutbildningsplatserna och arbetsmarknadsinsatserna blivit färre än planerat och att nämnden redovisar ett stort överskott vad gäller vuxenutbildning (+13 736 tkr) och arbetsmarknadsinsatser (+ 26 168 tkr), måste betraktas som ett stort misslyckande för majoriteten.

Enligt vår mening är satsningar på vuxenutbildning och särskilt riktade insatser att betrakta som mycket viktiga för att minska ekonomiskt bistånd och öka sysselsättningen och inkluderingen i kommunen. Kommunens arbetsmarknadspolitik ska bland annat syfta till att människor ska lämna bidragsberoende för egenförsörjning.

Ismail Kamil (L)
Carolina Bringborn Anadol (M)
Kenny Johnsson (C)
Torbjörn Aronsson (KD)

ALLIANS

47 TA

Ärende 4.1 Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik

Särskilt yttrande

Som tas upp i förslaget till arbetsmarknadspolitiskt program är väl uttryckt för att öka möjligheten till arbete och sysselsättning medan annat kan uppfattas som innehållslöst prat. Om syftet är att vara ett övergripande styrdokument bör mål och medel tydliggöras. De utpekade fyra områdena kan läsas som medel för att nå ett övergripande mål som är svårt att uppfatta. Kanske är det "En aktiv arbetsmarknadspolitik". Vad som behövs i fråga om omvärldsfrågor bör analyseras. Giltighetstiden bör vara 3-4 år men revidering bör ske om yttre omständigheter ger anledning till det.

Vi vill att programmet ska ges en ökad konkretion och på en del punkter kompletteras. Vi anser att uppföljning och utvärdering av programmet, som inte tas upp, ska ske årligen. Vi vill se följande anslag för ett arbetsmarknadspolitiskt program:

Syftet med det arbetsmarknadspolitiska programmet för Uppsala kommun är att beskriva de åtgärder som kommunen vidtar med målet att minska arbetslösheten i kommunen och skapa möjligheter för arbetslösa att få ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden eller annan sysselsättning. Värdet av att ha ett arbete är helt grundläggande för en människas välbefinnande och livskvalitet.

Av särskild betydelse är åtgärder för att öka anställningsbarheten och egenförsörjningen för s.k. utsatta grupper som står utanför arbetsmarknaden, tre fjärdedelar av de inskrivna arbetslösa. Det är ungdomar med endast förgymnasial utbildning, äldre över 55 år, utomeuropeiskt födda och funktionsnedsatta. Olika slag av utbildnings- och kompetenshöjande insatser samt praktik och träning är generellt viktiga stödåtgärder för dessa grupper. Men det krävs också mer riktade insatser till de olika grupperna och dessutom individanpassade.

Exempelvis bör alla utan gymnasieutbildning få stöd som gör det möjligt att ta en examen – här kan också komvux och folkhögskolan utnyttjas. Och detta bör även omfatta äldre arbetslösa.

Ett annat exempel är att äldre arbetslösa får hjälp med kompetensinsatser, måhända omskolning, som leder till jobb, bl.a. i bristyrken. Det kan också vara fråga om yrkeshögskoleutbildning.

Många fler som i dag får försörjningsstöd och bedöms ha arbetsförmåga måste få jobb, välfärdsjobb eller andra inkluderande sysselsättningsuppgifter. Det krävs intensifierade insatser för rehabilitering, kompetensutveckling, praktik och träning. Sannolikt behöver multikompetenta team utnyttjas som stöd. Vi måste reducera kostnaderna och byta dem mot skatteintäkter.

För personer med utomeuropeisk bakgrund och för dem som är nya i Sverige är alla överens om behovet att identifiera och validera kompetenser och erfarenheter så att de snabbt ska komma i praktik, utbildning eller arbete och samtidigt lära sig svenska. Vi vill effektivisera snabbspårsmodellen.

På liknande sätt som nämnts här kan det behövas andra adekvata insatser, t.ex. bättre matchning och coaching, för andra utsatta arbetslösa.

uy TA

För att nå bra resultat är det nödvändigt att samarbeta med andra förvaltningar, t.ex. Utbildningsnämnden och Näringslivskontoret, samt med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Regionen. Samarbetet med olika arbetsgivare, branscher och företag måste växlas upp och bli mer konkret än vad det är i dag. Det är en förutsättning för att få en dynamisk arbetsmarknad och därmed bättre utveckling och tillväxt. Företagen måste i sin tur vässa sin marknadsföring för att få kompetent arbetskraft i framtiden.

På en rad punkter bör programmet kompletteras.

Entreprenörskap och entreprenöriellt lärande samt åtgärder för att stimulera *nystart av företag* bör tas upp i programmet (samverkan med Näringslivskontoret m.fl.) – det är en grund för fler jobb. Goda exempel finns med t.ex. UF-företag.

Utbildning för vuxna bör utnyttjas mer effektivt för utveckling och tillväxt. Det innebär att även annan vuxenutbildning än den kommunala ska utnyttjas för att stärka såväl enskilda individers anställningsbarhet som redan anställdas kompetens, särskilt anställda i mindre företag. Företagen kan då utveckla sin verksamhet, bättra på konkurrensförmågan och anställa fler. Vi bör alltså förmedla utbildnings- och kompetensinsatser som efterfrågas av företagen och som kan utföras via collegefunktionerna, yrkeshögskoleutbildning, arbetsmarknadsutbildning, folkbildning eller högskolekurser. Att vara behjälplig med att tillgodose utbildningsbehov hos företagen är klart tillväxtfrämjande.

I detta sammanhang bör vi återskapa *lärcentra* - ett system för lärande - som kan fungera som mötesplats, mäklare mellan behov, efterfrågan och utbud av utbildning och som motor för utveckling och tillväxt. Lärcentra (alternativt Kunskaps- och kompetenscentrum) kan exempelvis inventera de utbildningsbehov som finns hos arbetsgivare i kommunen och dessutom utgöra en samordningsfunktion inom den kommunala infrastrukturen för vuxnas utbildning och lärande. Helt klart är att utbildningsinfrastrukturen måste utvecklas och ges en konkretion.

Det är nödvändigt att kraftigt öka *rekryteringen till yrkesprogrammen* i både gymnasieskolan och inom komvux. Nuvarande rekrytering förslår inte för arbetsmarknadens behov. Såväl *lärlingsutbildningar* som *lärlingsanställningar* bör ökas och marknadsföras i samarbete med olika branscher.

Studie- och yrkesvägledningen måste uppdateras och ges en bättre kvalitet. Det kan ske genom att utnyttja företrädare från arbetslivet vid olika informationstillfällen, t.ex. företagschefer eller HR-ansvariga, arbetsförmedlingschefer, branschföreträdare och fackliga ombudsmän, föräldrar m.fl. Detta kostar inget men behöver administreras.

Diskussionsunderlaget för vuxnas lärande i Uppsala kommun är ett bra underlag för just fortsatta diskussioner. En utbildningsinfrastruktur måste i huvudsak formges utifrån vad som behövs och efterfrågas i fråga om utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser av enskilda och av arbetsmarknaden. Inriktningen ska vara tillväxtfrämjande.

Kenny Jonsson
Centerpartiet

uy TA